

EGZAMIN ÓSMOKLASISTY

od roku szkolnego 2018/2019

JĘZYK POLSKI

Zasady oceniania rozwiązań zadań
z przykładowego arkusza egzaminacyjnego (EO_8)

GRUDZIEŃ 2017

Centralna Komisja Egzaminacyjna
Warszawa

Zadanie 1. (0–1)

Wymaganie ogólne

I. Kształcenie literackie i kulturowe.

1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia [...] innych tekstów kultury.

Wymaganie szczegółowe

Klasy IV–VI

2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń:

2) wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

PRAWDA

Zadanie 2. (0–1)

Wymaganie ogólne

I. Kształcenie literackie i kulturowe.

1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia [...] innych tekstów kultury.

Wymaganie szczegółowe

Klasy IV–VI

2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń:

2) wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

B

Zadanie 3. (0–1)

Wymaganie ogólne

I. Kształcenie literackie i kulturowe.

1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia [...] innych tekstów kultury.

Wymaganie szczegółowe

Klasy IV–VI

2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń:

2) wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

B

Zadanie 4. (0–1)

Wymaganie ogólne

I. Kształcenie literackie i kulturowe.

1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia [...] innych tekstów kultury.

Wymaganie szczegółowe

Klasy IV–VI

2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń:

2) wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

B

Zadanie 5. (0–1)

Wymaganie ogólne

II. Kształcenie językowe.

5. Kształcenie umiejętności poprawnego [...] pisanie zgodnego z zasadami [...] pisowni polskiej.

Wymaganie szczegółowe

Klasy IV–VI

4. Ortografia i interpunkcja. Uczeń:

1) [...] stosuje reguły pisowni.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

A

Zadanie 6. (0–2)

Wymaganie ogólne

II. Kształcenie językowe.

6. Rozwijanie wiedzy o elementach składowych wypowiedzi ustnych i pisemnych oraz ich funkcja w strukturze tekstów i w komunikowaniu się.

Wymaganie szczegółowe

Klasy IV–VI

1. Gramatyka języka polskiego. Uczeń:

8) nazywa części zdania i rozpoznaje ich funkcje składniowe w wypowiedzeniach (podmiot, [...] okolicznik).

a)

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

B

b)

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

A

Zadanie 7. (0–2)

Wymaganie ogólne

III. Tworzenie wypowiedzi.

6. Poznawanie podstawowych zasad retoryki, w szczególności argumentowania.

Wymaganie szczegółowe

Klasy VII i VIII

1. Elementy retoryki. Uczeń:

4) wykorzystuje znajomość zasad tworzenia argumentów.

Zasady oceniania

2 pkt – podanie odpowiedzi wraz z uzasadnieniem.

1 pkt – podanie odpowiedzi albo uzasadnienia.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązanie

Nie wszystkie wynalazki są korzystne dla człowieka, ponieważ wynalazki, np. materiały wybuchowe, w czasie wojny wykorzystywane są przeciwko drugiemu człowiekowi.

Zadanie 8. (0–2)

Wymaganie ogólne

I. Kształcenie literackie i kulturowe.

1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia [...] innych tekstów kultury.

Wymaganie szczegółowe

Klasy VII i VIII

2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń:

1) wyszukuje w tekście potrzebne informacje oraz cytuje odpowiednie fragmenty tekstu [...] popularnonaukowego [...].

Zasady oceniania

- 2 pkt – nazwanie cechy charakteru Alfreda Nobla i podanie przykładu.
- 1 pkt – nazwanie cechy charakteru Alfreda Nobla albo podanie przykładu.
- 0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązanie

Cecha: *dobroć*

Przykład: *Przeznaczył swój majątek na nagrody dla zasłużonych ludzi.*

Zadanie 9. (0–3)

Wymagania ogólne

II. Kształcenie językowe.

5. Kształcenie umiejętności poprawnego [...] pisanego zgodnego z zasadami [...] pisowni polskiej.

III. Tworzenie wypowiedzi.

2. Rozwijanie umiejętności wypowiadania się w określonych formach wypowiedzi [...] pisemnych.

6. Poznawanie podstawowych zasad retoryki, w szczególności argumentowania [...].

Wymagania szczegółowe

Klasy IV–VI

2. Zróżnicowanie języka. Uczeń:

3) używa stylu stosownego do sytuacji komunikacyjnej;

7) dostosowuje sposób wyrażania się do zamierzonego celu wypowiedzi.

4. Ortografia i interpunkcja. Uczeń:

1) pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje reguły pisowni;

2) poprawnie używa znaków interpunkcyjnych.

2. Mówienie i pisanie. Uczeń:

1) tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: [...] ogłoszenie.

Zasady oceniania

Treść i forma:

2 pkt	treść zgodna z poleceniem; uwzględnionych 5 elementów dotyczących formy: kto ogłasza? dla kogo? o czym? kiedy się odbywa? gdzie się odbywa?
1 pkt	treść zgodna z poleceniem; uwzględnione 4 elementy dotyczące formy: kto ogłasza? ORAZ/ALBO dla kogo? ORAZ/ALBO o czym? ORAZ/ALBO kiedy się odbywa? ORAZ/ALBO gdzie się odbywa?
0 pkt	treść niezgodna z poleceniem ALBO treść zgodna z poleceniem, ale uwzględnione tylko 3 elementy dotyczące formy: kto ogłasza? ORAZ/ALBO dla kogo? ORAZ/ALBO o czym? ORAZ/ALBO kiedy się odbywa? ORAZ/ALBO gdzie się odbywa?

Poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna:

1 punkt – łącznie nie więcej niż dwa błędy (językowe, ortograficzne, interpunkcyjne).

0 punktów – łącznie trzy lub więcej błędów (językowych, ortograficznych, interpunkcyjnych).

Przykładowe rozwiązanie

20 maja 2018 roku o godzinie 16.00 w sali gimnastycznej Szkoły Podstawowej nr 3 w Łomży nastąpi otwarcie wystawy pt. „Alfred Nobel i jego osiągnięcia”. Wszyscy zainteresowani biografiami i odkryciami Wynalazcy mogą wziąć udział w konkursie z nagrodami. Zachęcamy do udziału!

Szkolny Klub Wynalazców

Zadanie 10. (0–2)

Wymagania ogólne

I. Kształcenie literackie i kulturowe.

1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich [...].
2. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej [...].

Wymaganie szczegółowe

Klasy IV–VI

1. Czytanie utworów literackich. Uczeń:
12) określa problematykę utworu [...].

Zasady oceniania

- 2 pkt – poprawne wskazanie bohatera oraz podanie uzasadnienia.
- 1 pkt – poprawne wskazanie bohatera albo podanie uzasadnienia.
- 0 pkt – odpowiedź niezgodna z poleceniem lub brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązanie

Takim bohaterem jest „Rudy” z „Kamieni na szaniec”, bo walczył o wolność Polaków.

Zadanie 11. (0–1)

Wymaganie ogólne

III. Tworzenie wypowiedzi.

2. Rozwijanie umiejętności wypowiedzania się w określonych formach wypowiedzi [...] pisemnych.

Wymaganie szczegółowe

Klasy VII i VIII

2. Mówienie i pisanie. Uczeń:
2) wykonuje przekształcenia na tekście, w tym [...] streszcza [...].

Zasady oceniania

- 1 pkt – odpowiedź poprawna.
- 0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązanie

Tematem przytoczonego fragmentu powieści Henryka Sienkiewicza jest *walka Liga z bykiem*.

Zadanie 12. (0–1)

Wymaganie ogólne

II. Kształcenie językowe.

6. Rozwijanie wiedzy o elementach składowych wypowiedzi ustnych i pisemnych oraz ich funkcja w strukturze tekstów i w komunikowaniu się.

Wymaganie szczegółowe

Klasy IV–VI

2. Zróżnicowanie języka. Uczeń:

4) rozumie dosłowne i przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

B

Zadanie 13. (0–1)

Wymaganie ogólne

I. Kształcenie literackie i kulturowe.

1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich [...].

Wymaganie szczegółowe

Klasy IV–VI

1. Czytanie utworów literackich. Uczeń:

9) charakteryzuje [...] bohaterów w czytanych utworach.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

A

Zadanie 14. (0–1)

Wymaganie ogólne

I. Kształcenie literackie i kulturowe.

1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich [...].

Wymaganie szczegółowe

Klasy IV–VI

1. Czytanie utworów literackich. Uczeń:

9) charakteryzuje [...] bohaterów w czytanych utworach.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

A

Zadanie 15. (0–1)**Wymaganie ogólne**

I. Kształcenie literackie i kulturowe.

1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich [...].

Wymaganie szczegółowe

Klasy VII i VIII

1. Czytanie utworów literackich. Uczeń:

5) omawia funkcje elementów konstrukcyjnych utworu.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

A

Zadanie 16. (0–1)**Wymagania ogólne**

I. Kształcenie literackie i kulturowe.

1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich [...].

2. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej.

Wymaganie szczegółowe

Klasy VII i VIII

Lektura obowiązkowa

Quo vadis Henryk Sienkiewicz

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Ursus

Zadanie 17. (0–1)

Wymagania ogólne

I. Kształcenie literackie i kulturowe.

1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich [...].
2. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej.

Wymaganie szczegółowe

Klasy VII i VIII

Lektura obowiązkowa

Quo vadis Henryk Sienkiewicz

Zasady oceniania

1 pkt – za podanie uzasadnienia cechy.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązanie

Bohater walczył z bykiem, bo chciał ocalić życie dziewczyny.

Zadanie 18. (0–2)

Wymagania ogólne

I. Kształcenie literackie i kulturowe.

2. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej [...].

Wymaganie szczegółowe

Klasy VII i VIII

1. Czytanie utworów literackich. Uczeń:

1) rozpoznaje rodzaje literackie: epika [...]; określa cechy charakterystyczne dla poszczególnych rodzajów i przypisuje czytany utwór do odpowiedniego rodzaju.

a)

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

B

b)

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

B

Zadanie 19. (0–1)

Wymaganie ogólne

II. Kształcenie językowe.

3. Poznawanie podstawowych pojęć oraz terminów służących do opisywania języka i językowego komunikowania się ludzi.

Wymaganie szczegółowe

Klasy VII i VIII

1. Gramatyka języka polskiego. Uczeń:

6) odróżnia mowę zależną i niezależną [...].

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

A

Zadanie 20. (0–1)

Wymaganie ogólne

II. Kształcenie językowe.

2. Rozwijanie rozumienia twórczego i sprawczego charakteru działań językowych [...].

Wymaganie szczegółowe

Klasy VII i VIII

2. Zróżnicowanie języka. Uczeń:

4) rozumie dosłowne i przenośne znaczenie wyrazu w wypowiedzi.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązanie

Zerwał się jakby sparzony żywym ogniem – *zerwał się gwałtownie*.

Zadanie 21. (0–1)

Wymagania ogólne

I. Kształcenie literackie i kulturowe.

1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich oraz innych tekstów kultury.

2. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej [...].

Wymagania szczegółowe

Klasy VII i VIII

1. Czytanie utworów literackich. Uczeń:

10) wykorzystuje w interpretacji tekstów literackich elementy wiedzy o historii i kulturze;

12) dokonuje odczytania tekstów kultury poprzez przekład intersemiotyczny [...].

Lektura obowiązkowa

Quo vadis Henryk Sienkiewicz

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązanie

Ilustracja przedstawia cesarza Nerona po podpaleniu Rzymu.

Zadanie 22. (0–2)

Wymagania ogólne

I. Kształcenie literackie i kulturowe.

1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich [...].

2. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej [...].

Wymaganie szczegółowe

Klasa IV–VI

1. Czytanie utworów literackich. Uczeń:

12) charakteryzuje [...] bohaterów w czytanych utworach.

Zasady oceniania

2 pkt – za poprawne wskazanie dwóch elementów: bohatera i tytułu utworu oraz podanie wyjaśnienia.

1 pkt – za poprawne wskazanie dwóch elementów: bohatera i tytułu utworu ALBO wskazanie bohatera oraz wyjaśnienia.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązanie

„Opowieść wigilijna” – Ebenezer Scrooge zmienił swoje postępowanie pod wpływem duchów. Stał się dobrym człowiekiem.

Zadanie 23. (0–20)

Wypowiedź o charakterze argumentacyjnym

Temat 1.

Czy literatura może wzbogacić naszą wiedzę o przeszłości? Napisz rozprawkę, w której przedstawisz swoje stanowisko i je uzasadnisz. Odwołaj się do wybranych przykładów. Twoja praca powinna liczyć co najmniej 150 słów.

Wymagania ogólne

I. Kształcenie literackie i kulturowe.

1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich [...].
2. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej i światowej oraz umiejętność mówienia o nich z wykorzystaniem potrzebnej terminologii.
3. Kształcenie umiejętności uczestniczenia w kulturze polskiej i europejskiej, szczególnie w jej wymiarze symbolicznym i aksjologicznym.
6. Poznawanie wybranych dzieł wielkich pisarzy polskich [...].

II. Kształcenie językowe.

2. Rozwijanie rozumienia twórczego i sprawczego charakteru działań językowych oraz formowanie odpowiedzialności za własne zachowania językowe.
5. Kształcenie umiejętności poprawnego [...] pisania zgodnego z zasadami [...] pisowni polskiej.

III. Tworzenie wypowiedzi.

2. Rozwijanie umiejętności wypowiadania się w określonych formach wypowiedzi [...] pisemnych.
5. Rozwijanie umiejętności stosowania środków stylistycznych i dbałości o estetykę tekstu oraz umiejętność organizacji tekstu.

Wymagania szczegółowe

I. Kształcenie literackie i kulturowe.

1. Czytanie utworów literackich. Uczeń:

Klasy IV–VI

- 9) charakteryzuje [...] bohaterów w czytanych utworach;
- 12) określa tematykę i problematykę utworu;
- 15) objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach;
- 16) określa doświadczenia bohaterów literackich i porównuje je z własnymi;
- 17) przedstawia własne rozumienie utworów i je uzasadnia;
- 19) wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach;
- 20) wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów.

Klasy VII i VIII

- 7) określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji;
- 9) wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi, dokonuje ich hierarchizacji.

Klasy VII i VIII

III. Tworzenie wypowiedzi.

1. Elementy retoryki. Uczeń:

- 1) funkcjonalnie wykorzystuje środki retoryczne oraz rozumie ich oddziaływanie na odbiorcę;
- 2) gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi [...];
- 3) tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami; rozumie rolę akapitów jako spójnych całości myślowych w tworzeniu wypowiedzi pisemnych oraz stosuje rytm akapitowy (przeplatanie akapitów dłuższych i krótszych);
- 4) wykorzystuje znajomość zasad tworzenia tezy i hipotezy oraz argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych;
- 5) odróżnia przykład od argumentu;
- 6) przeprowadza wnioskowanie jako element wyводу argumentacyjnego;
- 7) zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie.

2. Mówienie i pisanie. Uczeń:

- 1) tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: [...] rozprawka [...].

Zasady oceniania

1. Realizacja tematu wypowiedzi

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in., czy:

- wypowiedź jest zgodna z formą wskazaną w poleceniu
- w wypowiedzi ujęte zostały wszystkie kluczowe elementy tematu, np. czy uczeń w odpowiedni sposób odwołał się do lektury wskazanej w poleceniu
- wypowiedź jest w całości na temat.

2 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • Forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu. • Wszystkie pozostałe elementy polecenia uwzględnione. • Wypowiedź w całości dotyczy problemu wskazanego w poleceniu.
1 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • Forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu. • Nieuwzględniony jeden element polecenia (inny niż forma). ORAZ/LUB • W pracy występują fragmenty nie dotyczące problemu wskazanego w poleceniu.
0 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • Forma wypowiedzi niezgodna z formą wskazaną w poleceniu. ALBO • Nieuwzględnione co najmniej dwa elementy polecenia (inne niż forma).

Uwaga: jeżeli za wypowiedź przyznano 0 pkt w kryterium *Realizacja tematu wypowiedzi*, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 pkt.

2. Elementy retoryczne

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in., czy:

- argumentacja w pracy jest wnikliwa
- argumenty są poparte właściwymi przykładami
- argumenty są przedstawione w sposób uporządkowany, np. są przedstawione od najbardziej do najmniej ważnego albo są zapisane w porządku argument – kontrargument.

5 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • Pogłębiona argumentacja. • Argumenty odwołujące się np. do faktów, logiki, emocji, zilustrowane odpowiednimi przykładami ORAZ/LUB wykorzystanie przykładów w funkcji argumentacyjnej. • Argumenty/przykłady uporządkowane, np. zhierarchizowane.
4 pkt	Praca spełnia wszystkie wymagania na 3 pkt i niektóre na 5 pkt.
3 pkt	• Powierzchnowa argumentacja; w wypowiedzi brak wnikliwości.

	<ul style="list-style-type: none"> Niektóre argumenty zilustrowane odpowiednimi przykładami ORAZ/LUB wykorzystanie przykładów w funkcji argumentacyjnej. Argumenty/przykłady częściowo uporządkowane.
2 pkt	Praca spełnia wszystkie wymagania na 1 pkt i niektóre na 3 pkt.
1 pkt	<ul style="list-style-type: none"> Podjęta próba argumentowania. Ograniczenie do wyliczenia powierzchownie omówionych przykładów, powiązanych z problemem określonym w temacie.
0 pkt	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt.

3. Kompetencje literackie i kulturowe

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in., czy:

- uczeń wykorzystał znajomość lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (a także innych tekstów – jeżeli polecenie tego wymagało) w sposób funkcjonalny, tzn. np. czy przywołał w pracy takie wydarzenia albo omówił takie wątki, które istotnie wspierają jego tok rozumowania albo dobrze ilustrują to, o czym pisze
- uczeń, pisząc np. o wydarzeniach z danej lektury, nie popełnił błędów, np. nie pomylił imion postaci, nie przypisał postaciom cech, których nie posiadają, bądź nie wymyślił wydarzeń, których w lekturze nie ma.

2 pkt	<ul style="list-style-type: none"> Funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). Poprawność rzeczowa.
1 pkt	<ul style="list-style-type: none"> Funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz częściowo funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). <p>ALBO</p> <p>Częściowo funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga).</p> <p>ALBO</p> <p>Częściowo funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz częściowo funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga).</p> <ul style="list-style-type: none"> Dopuszczalne 1–2 błędy rzeczowe.
0 pkt	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt.

4. Kompozycja tekstu

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in., czy:

- kompozycja wypowiedzi jest zgodna z formą wskazaną w poleceniu, np. czy rozprawka zawiera wstęp, rozwinięcie i zakończenie, a list – zwrot do adresata, wstęp, rozwinięcie, zakończenie i zwrot pożegnalny
- wypowiedź jest spójna, tzn. czy jest napisana w taki sposób, że łatwo się ją czyta dzięki np. jasnym powiązaniom wewnątrz zdań oraz między zdaniami i akapitami tekstu
- wypowiedź jest logiczna, tzn. czy jest zbiorem uporządkowanych myśli
- wypowiedź jest podzielona na odpowiednio wyodrębnione graficznie akapity, z których każdy stanowi logicznie zorganizowaną, zwartą całość.

2 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • Kompozycja zgodna z formą wypowiedzi. • Graficznie wyodrębnione akapity. • Dopuszczalna 1 usterka w zakresie spójności ALBO logiki wypowiedzi, ALBO podziału wypowiedzi na funkcjonalne akapity.
1 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • Kompozycja zgodna z formą wypowiedzi. • Graficznie wyodrębnione akapity. • Dopuszczalne łącznie 2–3 usterki w zakresie spójności ORAZ/ALBO logiki wypowiedzi.
0 pkt	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt.

5. Styl

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in., czy:

- styl wypowiedzi jest odpowiedni do jej treści i formy, tzn. np. czy uczeń nie napisał rozprawki, stosując słownictwo charakterystyczne dla stylu potocznego w odmianie mówionej
- styl wypowiedzi jest jednolity, tzn. czy uczeń konsekwentnie posługuje się jednym, wybranym stylem, a jeżeli miesza różne style w wypowiedzi – to czy jest to uzasadnione (czy czemuś to służy).

2 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • Odpowiedni do treści i formy wypowiedzi. • Jednolity.
1 pkt	Sporadyczne usterki w odpowiedności ORAZ/LUB jednolitości stylu.
0 pkt	Praca nie spełnia wymagań określonych na 1 pkt.

6. Język

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in.:

- czy uczeń poprawnie użył w wypowiedzi różnych rodzajów zdań i bogatej leksyki (np. frazeologizmów, wyrazów rzadziej używanych w języku polskim), czy też ograniczył się do najprostszycy środków językowych
- czy środki językowe, których użył uczeń, pozwalają mu zrealizować temat w sposób swobodny i precyzyjny, czy też pobieżny, sprawiający trudność w zrozumieniu tekstu.

W ocenie należy również uwzględnić liczbę wszystkich błędów językowych, które uczeń popełnił w wypowiedzi.

Oceniając język wypowiedzi, należy najpierw ocenić zakres użytych środków językowych, a następnie – ich poprawność. Ostateczną liczbę punktów ustala się na podstawie oceny obu tych aspektów wypowiedzi, zgodnie z poniższą tabelą.

Poprawność środków	Nie więcej niż 2 błędy językowe	3–4 błędy językowe	5–6 błędów językowych	7–9 błędów językowych	10 lub więcej błędów językowych
Zakres środków					
Szeroki zakres środków językowych, tzn. <ul style="list-style-type: none"> • zróżnicowana składnia • zróżnicowana leksyka, w tym np. bogata frazeologia, precyzyjne słownictwo, umożliwiające pełną i swobodną realizację tematu. 	4 pkt	3 pkt	2 pkt	1 pkt	0 pkt
Zadawalający zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka	3 pkt	2 pkt	1 pkt	0 pkt	0 pkt

stosowne / odpowiednie do realizacji tematu.					
Wąski zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka proste / ograniczone, utrudniające realizację tematu.	2 pkt	1 pkt	0 pkt	0 pkt	0 pkt

Przykładowo, za wypowiedź, w której uczeń użył zadowalającego zakresu środków językowych i popełnił 4 błędy językowe, należy przyznać 2 pkt w tym kryterium.

7. Ortografia

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy uwzględnić liczbę błędów ortograficznych, które uczeń popełnił w wypowiedzi.

2 pkt	Nie więcej niż 1 błąd ortograficzny.
1 pkt	2–3 błędy ortograficzne.
0 pkt	4 lub więcej błędów ortograficznych.

8. Interpunkcja

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy uwzględnić liczbę błędów interpunkcyjnych, które uczeń popełnił w wypowiedzi.

1 pkt	Nie więcej niż 5 błędów interpunkcyjnych.
0 pkt	6 lub więcej błędów interpunkcyjnych.

Uwagi dodatkowe

1. Jeżeli wypowiedź w całości jest nie na temat, należy ocenić ją na 0 pkt.
2. Jeżeli w wypowiedzi uczeń w ogóle nie odwołał się do treści lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu, za całą wypowiedź należy przyznać 0 pkt.
3. Jeżeli wypowiedź jest nieczytelna, należy ocenić ją na 0 pkt.
4. Jeżeli wypowiedź nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. uczeń napisał tylko wstęp), należy przyznać 0 pkt w każdym kryterium.
5. Jeżeli wypowiedź zawiera 180 słów lub mniej, jest oceniana wyłącznie w kryteriach: *realizacji tematu wypowiedzi, elementów retorycznych oraz kompetencji literackich i kulturowych*. W pozostałych kryteriach należy przyznać 0 punktów.
6. Jeżeli wypowiedź jest napisana niesamodzielnie, np. zawiera fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu egzaminacyjnym lub innego źródła, w tym internetowego, lub jest przepisana od innego ucznia, wówczas egzamin z języka polskiego, w przypadku takiego ucznia, zostanie unieważniony.
7. W ocenie poprawności językowej nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych w wypowiedziach uczniów, którym przyznano takie dostosowanie warunków przeprowadzenia egzaminu, zgodnie z *Komunikatem dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej w sprawie szczegółowych sposobów dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty* w danym roku szkolnym.
8. Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku takich wypowiedzi zostanie podjęta indywidualna decyzja dotycząca danej pracy, np. nie zostaną przyznane punkty za styl i język lub cała wypowiedź nie będzie podlegała ocenie.

Oznaczanie błędów w wypowiedzi pisemnej

Rodzaj błędu	Graficzny sposób oznaczenia	Przykład	Literowy sposób oznaczenia
błąd językowy (fleksyjny, składniowy, leksykalny, frazeologiczny, słowotwórczy)	podkreślenie linią prostą	<i>Należy ufać <u>przyjacielom</u>.</i>	jęcz.
błąd językowy spowodowany brakiem wyrazu	znak √ w miejscu brakującego wyrazu	<i>Marek √ rowerem.</i>	jęcz.
błąd ortograficzny	otoczenie słowa kołem	<i>Słońce <u>gżeje</u>.</i>	ort.
błąd interpunkcyjny	znak X w miejscu brakującego znaku przestankowego lub niepoprawnej interpunkcji	<i>Obiecał X że napisze list.</i>	int.
błąd językowy i ortograficzny w jednym słowie	podkreślenie linią prostą i otoczenie słowa kołem	<i>Należy ufać <u>przyjacielom</u>.</i>	jęcz./ort.
błędy logiczne	podkreślenie linią falistą	<i>Włożyłem kurtkę, <u>bo było gorąco</u>.</i>	log.
fragment nie na temat	objęcie nawiasami kwadratowymi	<i>[Fragment odbiegający od tematu.]</i>	tem.
błąd graficzny	podkreślenie dwiema liniami	<i>Słońce <u>śweci</u>.</i>	graf.

Przykładowa realizacja

Literatura przedstawia dzieje narodów, pokazuje, jak zmieniają się sztuka i poglądy człowieka. To dzięki literaturze możemy lepiej poznawać historię.

Dzięki literaturze poznajemy także czasy bardzo odległe od naszych. W powieści Henryka Sienkiewicza „Quo vadis” możemy przeczytać o tym, jak wyglądało życie w starożytnym Rzymie i jak żyli pierwsi chrześcijanie. Dowiedziałam się z tej książki, że początki chrześcijaństwa były trudne, i teraz mogę bardziej doceniać to, że żyję w tolerancyjnym kraju.

Myślę, że dzięki literaturze możemy dogłębnie poznać przeszłość i zobaczyć, że dawne czasy nie były lepsze od naszych. Dzisiaj żyjemy w czasach pokoju, nasi przodkowie przeżywali wojnę. Powinniśmy uczyć się na błędach z przeszłości, by nie powtórzyć ich w przyszłości.

1. Realizacja tematu wypowiedzi: 2 pkt – forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu – rozprawka; zostały uwzględnione pozostałe elementy polecenia – uczeń odwołuje się do powieści Henryka Sienkiewicza *Quo vadis*; wypowiedź w całości dotyczy problemu wskazanego w poleceniu.

2. Elementy retoryczne: 3 pkt – argumentacja powierzchowna; argumenty zilustrowane trafnymi przykładami – własne doświadczenia; uczeń porządkuje argumentację – zaczyna od pracę lektury obowiązkowej, a kończy na odwołaniu się do własnych doświadczeń.

- 3. Kompetencje literackie i kulturowe:** 2 pkt – funkcjonalne wykorzystanie lektury; poprawność rzeczowa.
- 4. Kompozycja tekstu:** 2 pkt – zgodna z formą wypowiedzi, wypowiedź spójna i logiczna podzielona na funkcjonalne, graficznie wyodrębnione akapity.
- 5. Styl:** 2 pkt – odpowiedni do treści i formy wypowiedzi, jednolity.
- 6. Język:** 4 pkt – szeroki zakres środków językowych (zróżnicowana składnia, leksyka) umożliwiających pełną i swobodną realizację tematu.
- 7. Ortografia:** 2 pkt – praca bez błędów ortograficznych.
- 8. Interpunkcja:** 1 pkt – praca bez błędów interpunkcyjnych.

Wypracowanie o charakterze twórczym

Temat 2.

Od tej chwili jego życie zupełnie się zmieniło. Napisz opowiadanie, w którym odwołując się do treści lektury obowiązkowej, przedstawisz dalsze losy bohatera literackiego.

Wymagania ogólne

I. Kształcenie literackie i kulturowe.

1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich [...].
2. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej i światowej [...].
3. Kształcenie umiejętności uczestniczenia w kulturze polskiej i europejskiej [...].
6. Poznawanie wybranych dzieł wielkich pisarzy polskich [...].

II. Kształcenie językowe.

2. Rozwijanie rozumienia twórczego i sprawczego charakteru działań językowych oraz formowanie odpowiedzialności za własne zachowania językowe.
 5. Kształcenie umiejętności poprawnego [...] pisania zgodnego z zasadami [...] pisowni polskiej.
- III. Tworzenie wypowiedzi.
2. Rozwijanie umiejętności wypowiadania się w określonych formach wypowiedzi [...] pisemnych.
 5. Rozwijanie umiejętności stosowania środków stylistycznych i dbałości o estetykę tekstu oraz umiejętność organizacji tekstu.

Wymagania szczegółowe

I. Kształcenie literackie i kulturowe.

1. Czytanie utworów literackich. Uczeń:

Klasy IV–VI

- 9) charakteryzuje [...] bohaterów w czytanych utworach;
- 12) określa tematykę i problematykę utworu;
- 15) objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach;
- 16) określa doświadczenia bohaterów literackich i porównuje je z własnymi;
- 17) przedstawia własne rozumienie utworów i je uzasadnia;
- 19) wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach;
- 20) wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów.

Klasy VII i VIII

- 7) określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji;
- 9) wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi [...].

Klasy VII i VIII

III. Tworzenie wypowiedzi.

1. Elementy retoryki. Uczeń:

- 1) funkcjonalnie wykorzystuje środki retoryczne oraz rozumie ich oddziaływanie na odbiorcę;
- 2) gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi [...];
- 3) tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami [...];

2. Mówienie i pisanie. Uczeń:

- 1) tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: [...] opowiadanie (twórcze) [...].

Zasady oceniania

1. Realizacja tematu wypowiedzi

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in., czy:

- wypowiedź jest zgodna z formą wskazaną w poleceniu
- w wypowiedzi ujęte zostały wszystkie kluczowe elementy tematu, np. czy uczeń w odpowiedni sposób odwołał się do lektury wskazanej w poleceniu
- wypowiedź jest w całości na temat.

2 pkt	<ul style="list-style-type: none">• Forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu.• Wszystkie pozostałe elementy polecenia uwzględnione.• Wypowiedź w całości dotyczy problemu wskazanego w poleceniu.
1 pkt	<ul style="list-style-type: none">• Forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu.• Nieuwzględniony jeden element polecenia (inny niż forma). ORAZ/LUB• W pracy występują fragmenty nie dotyczące problemu wskazanego w poleceniu.
0 pkt	<ul style="list-style-type: none">• Forma wypowiedzi niezgodna z formą wskazaną w poleceniu. ALBO• Nieuwzględnione co najmniej dwa elementy polecenia (inne niż forma).

Uwaga: jeżeli za wypowiedź przyznano 0 pkt w kryterium *Realizacja tematu wypowiedzi*, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 pkt.

2. Elementy twórcze

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in., czy:

- narracja w opowiadaniu jest konsekwentnie prowadzona
- wydarzenia są logicznie ułożone
- fabuła jest urozmaicona, np. czy zawiera elementy typowe dla opowiadania, takie jak zwroty akcji, dialog, puenta
- lektura wskazana w poleceniu została wykorzystana pobieżnie, czy w sposób ciekawy i twórczy.

5 pkt	<ul style="list-style-type: none">• Funkcjonalna narracja.• Logiczny układ zdarzeń.• Urozmaicona fabuła, w tym funkcjonalne wykorzystanie co najmniej 6 spośród następujących elementów: opis, charakterystyka bohatera, czas akcji, miejsce akcji, zwrot akcji, puenta, punkt kulminacyjny, dialog, monolog, retrospekcja.• Twórcze wykorzystanie treści lektury.
4 pkt	Praca spełnia wszystkie wymagania na 3 pkt i niektóre na 5 pkt.
3 pkt	<ul style="list-style-type: none">• Funkcjonalna narracja.• Logiczny układ zdarzeń.• Prosta fabuła, w tym funkcjonalne wykorzystanie co najmniej 4 spośród następujących elementów: opis, charakterystyka bohatera, czas akcji, miejsce akcji, zwrot akcji, puenta, punkt kulminacyjny, dialog, monolog, retrospekcja.
2 pkt	Praca spełnia wszystkie wymagania na 1 pkt i niektóre na 3 pkt.
1 pkt	<ul style="list-style-type: none">• Narracja częściowo funkcjonalna.• Dopuszczalne usterki w logicznym układzie zdarzeń.• Prosta fabuła.
0 pkt	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt.

3. Kompetencje literackie i kulturowe

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in., czy:

- uczeń wykorzystał znajomość lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (a także innych tekstów – jeżeli polecenie tego wymagało) w sposób funkcjonalny, tzn. np. czy przywołał w pracy takie wydarzenia albo omówił takie wątki, które istotnie wspierają jego tok rozumowania albo dobrze ilustrują to, o czym pisze
- uczeń, pisząc np. o wydarzeniach z danej lektury, nie popełnił błędów, np. nie pomylił imion postaci, nie przypisał postaciom cech, których nie posiadają, bądź nie wymyślił wydarzeń, których w lekturze nie ma.

2 pkt	<ul style="list-style-type: none">• Funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga).• Poprawność rzeczowa.
1 pkt	<ul style="list-style-type: none">• Funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz częściowo funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). ALBO Częściowo funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). ALBO Częściowo funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz częściowo funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga).• Dopuszczalne 1–2 błędy rzeczowe.
0 pkt	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt.

4. Kompozycja tekstu

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in., czy:

- kompozycja wypowiedzi jest zgodna z formą wskazaną w poleceniu, np. czy rozprawka zawiera wstęp, rozwinięcie i zakończenie, a list – zwrot do adresata, wstęp, rozwinięcie, zakończenie i zwrot pożegnalny
- wypowiedź jest spójna, tzn. czy jest napisana w taki sposób, że łatwo się ją czyta dzięki np. jasnym powiązaniom wewnątrz zdań oraz między zdaniami i akapitami tekstu
- wypowiedź jest logiczna, tzn. czy jest zbiorem uporządkowanych myśli
- wypowiedź jest podzielona na odpowiednio wyodrębnione graficznie akapity, z których każdy stanowi logicznie zorganizowaną, zwartą całość.

2 pkt	<ul style="list-style-type: none">• Kompozycja zgodna z formą wypowiedzi.• Graficznie wyodrębnione akapity.• Dopuszczalna 1 usterka w zakresie spójności ALBO logiki wypowiedzi, ALBO podziału wypowiedzi na funkcjonalne akapity.
1 pkt	<ul style="list-style-type: none">• Kompozycja zgodna z formą wypowiedzi.• Graficznie wyodrębnione akapity.• Dopuszczalne łącznie 2–3 usterki w zakresie spójności ORAZ/ALBO logiki wypowiedzi.
0 pkt	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt.

5. Styl

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in., czy:

- styl wypowiedzi jest odpowiedni do jej treści i formy, tzn. np. czy uczeń nie napisał rozprawki, stosując słownictwo charakterystyczne dla stylu potocznego w odmianie mówionej
- styl wypowiedzi jest jednolity, tzn. czy uczeń konsekwentnie posługuje się jednym, wybranym stylem, a jeżeli miesza różne style w wypowiedzi – to czy jest to uzasadnione (czy czemuś to służy).

2 pkt	<ul style="list-style-type: none">• Odpowiedni do treści i formy wypowiedzi.• Jednolity.
1 pkt	Sporadyczne usterki w odpowiedniości ORAZ/LUB jednolitości stylu.
0 pkt	Praca nie spełnia wymagań określonych na 1 pkt.

6. Język

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in.:

- czy uczeń poprawnie użył w wypowiedzi różnych rodzajów zdań i bogatej leksyki (np. frazeologizmów, wyrazów rzadziej używanych w języku polskim), czy też ograniczył się do najprostszych środków językowych
- czy środki językowe, których użył uczeń, pozwalają mu zrealizować temat w sposób swobodny i precyzyjny, czy też pobieżny, sprawiający trudność w zrozumieniu tekstu.

W ocenie należy również uwzględnić liczbę wszystkich błędów językowych, które uczeń popełnił w wypowiedzi.

Oceniając język wypowiedzi, należy najpierw ocenić zakres użytych środków językowych, a następnie – ich poprawność. Ostateczną liczbę punktów ustala się na podstawie oceny obu tych aspektów wypowiedzi, zgodnie z poniższą tabelą.

Poprawność środków	Nie więcej niż 2 błędy językowe	3–4 błędy językowe	5–6 błędów językowych	7–9 błędów językowych	10 lub więcej błędów językowych
Zakres środków					
Szeroki zakres środków językowych, tzn. <ul style="list-style-type: none">• zróżnicowana składnia• zróżnicowana leksyka, w tym np. bogata frazeologia, precyzyjne słownictwo, umożliwiające pełną i swobodną realizację tematu.	4 pkt	3 pkt	2 pkt	1 pkt	0 pkt
Zadawalający zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka stosowne / odpowiednie do realizacji tematu.	3 pkt	2 pkt	1 pkt	0 pkt	0 pkt
Wąski zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka proste / ograniczone, utrudniające realizację tematu.	2 pkt	1 pkt	0 pkt	0 pkt	0 pkt

Przykładowo, za wypowiedź, w której uczeń użył zadowalającego zakresu środków językowych i popełnił 4 błędy językowe, należy przyznać 2 pkt w tym kryterium.

7. Ortografia

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy uwzględnić liczbę błędów ortograficznych, które uczeń popełnił w wypowiedzi.

2 pkt	Nie więcej niż 1 błąd ortograficzny.
1 pkt	2–3 błędy ortograficzne.
0 pkt	4 lub więcej błędów ortograficznych.

8. Interpunkcja

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy uwzględnić liczbę błędów interpunkcyjnych, które uczeń popełnił w wypowiedzi.

1 pkt	Nie więcej niż 5 błędów interpunkcyjnych.
0 pkt	6 lub więcej błędów interpunkcyjnych.

Uwagi dodatkowe

1. Jeżeli wypowiedź w całości jest nie na temat, należy ocenić ją na 0 pkt.
2. Jeżeli w wypowiedzi uczeń w ogóle nie odwołał się do treści lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu, za całą wypowiedź należy przyznać 0 pkt.
3. Jeżeli wypowiedź jest nieczytelna, należy ocenić ją na 0 pkt.
4. Jeżeli wypowiedź nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. uczeń napisał tylko wstęp), należy przyznać 0 pkt w każdym kryterium.
5. Jeżeli wypowiedź zawiera 180 słów lub mniej, jest oceniana wyłącznie w kryteriach: *realizacji tematu wypowiedzi, elementów retorycznych oraz kompetencji literackich i kulturowych*. W pozostałych kryteriach należy przyznać 0 punktów.
6. Jeżeli wypowiedź jest napisana niesamodzielnie, np. zawiera fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu egzaminacyjnym lub innego źródła, w tym internetowego, lub jest przepisana od innego ucznia, wówczas egzamin z języka polskiego, w przypadku takiego ucznia, zostanie unieważniony.
7. W ocenie poprawności językowej nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych w wypowiedziach uczniów, którym przyznano takie dostosowanie warunków przeprowadzenia egzaminu, zgodnie z *Komunikatem dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej w sprawie szczegółowych sposobów dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty* w danym roku szkolnym.
8. Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku takich wypowiedzi zostanie podjęta indywidualna decyzja dotycząca danej pracy, np. nie zostaną przyznane punkty za styl i język lub cała wypowiedź nie będzie podlegała ocenie.

Oznaczanie błędów w wypowiedzi pisemnej

Rodzaj błędu	Graficzny sposób oznaczenia	Przykład	Literowy sposób oznaczenia
błąd językowy (fleksyjny, składniowy, leksykalny, frazeologiczny, słowotwórczy)	podkreślenie linią prostą	<i>Należy ufać <u>przyjacielom</u>.</i>	jęcz.
błąd językowy spowodowany brakiem wyrazu	znak √ w miejscu brakującego wyrazu	<i>Marek √ rowerem.</i>	jęcz.
błąd ortograficzny	otoczenie słowa kołem	<i>Słońce <u>gżeje</u>.</i>	ort.
błąd interpunkcyjny	znak X w miejscu brakującego znaku przestankowego lub niepoprawnej interpunkcji	<i>Obiecał X że napisze list.</i>	int.
błąd językowy i ortograficzny w jednym słowie	podkreślenie linią prostą i otoczenie słowa kołem	<i>Należy ufać <u>przyjacielom</u>.</i>	jęcz./ort.
błędy logiczne	podkreślenie linią falistą	<i>Włożyłem kurtkę, <u>bo było goraco</u>.</i>	log.
fragment nie na temat	objęcie nawiasami kwadratowymi	<i>[Fragment odbiegający od tematu.]</i>	tem.
błąd graficzny	podkreślenie dwiema liniami	<i>Słońce <u>śweci</u>.</i>	graf.

Przykładowa realizacja

Tadeusz Soplica i jego żona zaczęli pracę w gospodarstwie w Soplicowie. Mieli bardzo dużo pracy, bo postanowili, że od teraz będą bardziej dbać o swoich pracowników. Wprowadzili wiele zmian, chłopcy nie musieli pracować u nich codziennie, Zosia uczyła dzieci czytać, pisać i liczyć. To były piękne dni. Wszyscy byli szczęśliwi.

Kiedy przyszła wiosna, chłopcy obsiewali pola. Wszyscy liczyli na bogate zbiory. Niestety, w lecie przyszły burze i zniszczyły uprawy.

– Co my teraz zrobimy? – płakała Zosia. – Na pewno nie starczy zapasów na zimę. Nic już nie wyrosnie. Czeka nas głód.

Tadeusz chciał ją uspokoić, ale sam był bardzo zmartwiony. Nie chcieli zasmucać starego wujka, więc nic mu nie powiedzieli. Tymczasem zbliżała się zima.

Zosia bardzo oszczędnie gospodarowała jedzeniem. Kiedy nadeszły święta Bożego Narodzenia, nie miała wystarczająco dużo zapasów, by zrobić Wigilię.

Kiedy zabłysła pierwsza gwiazdka, usłyszeli pukanie do drzwi. Okazało się, że to sąsiedzi.

– Słyszeliśmy o Waszym nieszczęściu, chcemy podzielić się naszymi ciastami – powiedzieli.

Za chwilę przybyli kolejni:

– Od nas w prezencie macie pierogi – uśmiechnęła się sąsiadka.

Wielu ludzi jeszcze przyszło podzielić się z Zosią i Tadeuszem wigilijnymi potrawami.

– Miałaś rację, Tadeuszu – roześmiała się Zosia, kiedy wszyscy już wyszli – najważniejsza jest miłość i przyjaźń.

1. Realizacja tematu wypowiedzi: 2 punkty – wypowiedź zgodna z formą wskazaną w poleceniu (opowiadanie twórcze); zawiera wszystkie elementy określone w poleceniu (przedstawienie zmienionych losów bohaterów <i>Pana Tadeusza</i> Adama Mickiewicza); w całości dotyczy problemu wskazanego w poleceniu.   2. Elementy twórcze: 5 punktów – funkcjonalna narracja; logiczny układ zdarzeń; urozmaicona fabuła, w tym funkcjonalne wykorzystanie: opisu, charakterystyki bohaterów, określenie czasu i miejsca akcji, zwrot akcji, puenta; twórcze wykorzystanie treści .   3. Kompetencje literackie i kulturowe: 2 punkty – funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej (<i>Pan Tadeusz</i>); poprawność rzeczowa.   4. Kompozycja tekstu: 2 pkt – zgodna z formą wypowiedzi, wypowiedź spójna i logiczna podzielona na funkcjonalne, graficznie wyodrębnione akapity.   5. Styl: 2 pkt – odpowiedni do treści i formy wypowiedzi, jednolity.   6. Język: 4 pkt – szeroki zakres środków językowych (zróżnicowana składnia, leksyka) umożliwiających pełną i swobodną realizację tematu.   7. Ortografia: 2 pkt – praca bez błędów ortograficznych.   8. Interpunkcja: 1 pkt – praca bez błędów interpunkcyjnych.